

ELVIA AS
Postboks 4100
2307 HAMAR

Vår dato: 20.11.2023

Vår ref.: 202217547-16 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler:

Stian Holte

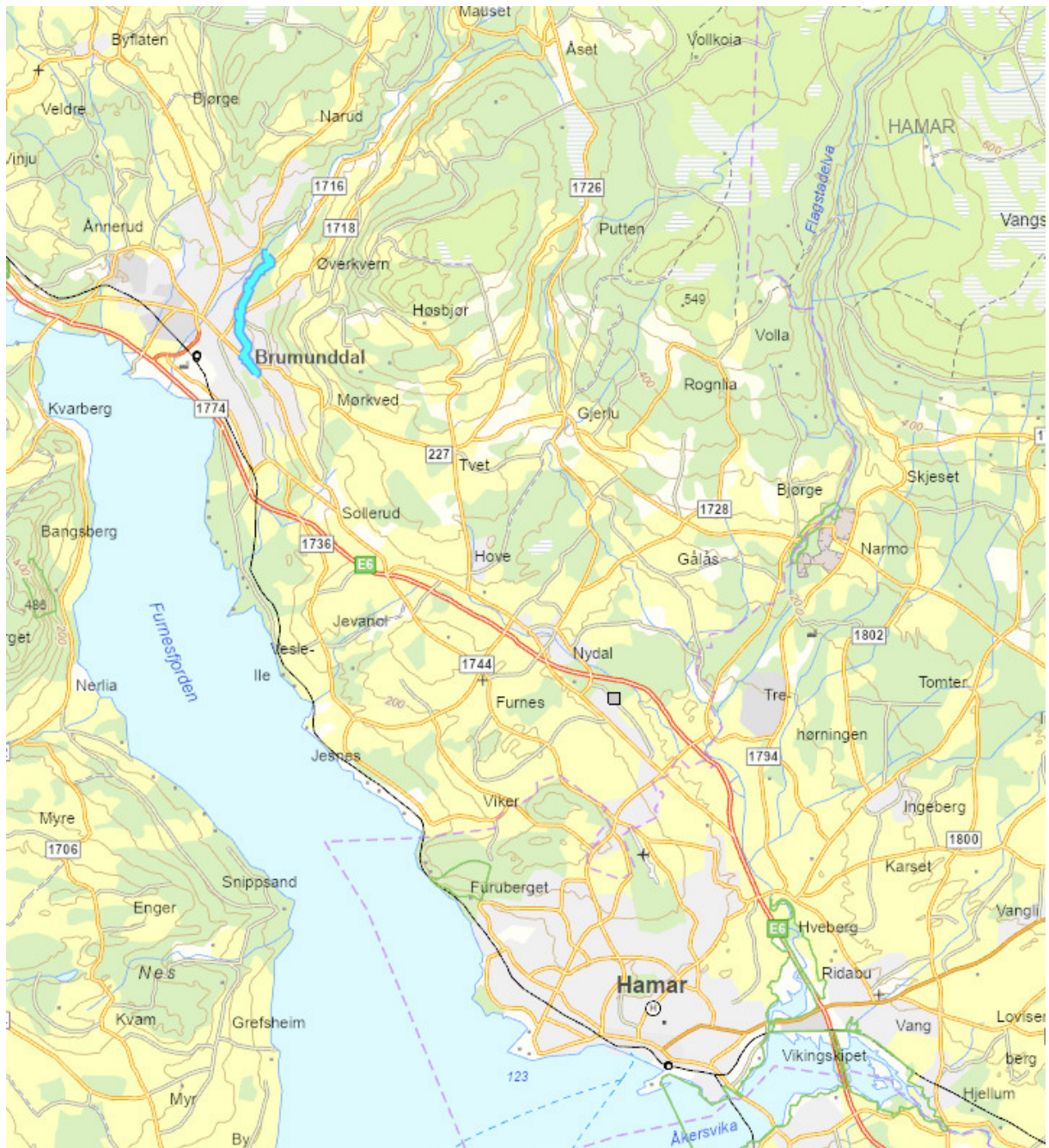
sth@nve.no / 22 95 92 16

NVE gir tillatelse til å kable 66 kV ledning ut fra Brumunddal transformatorstasjon.

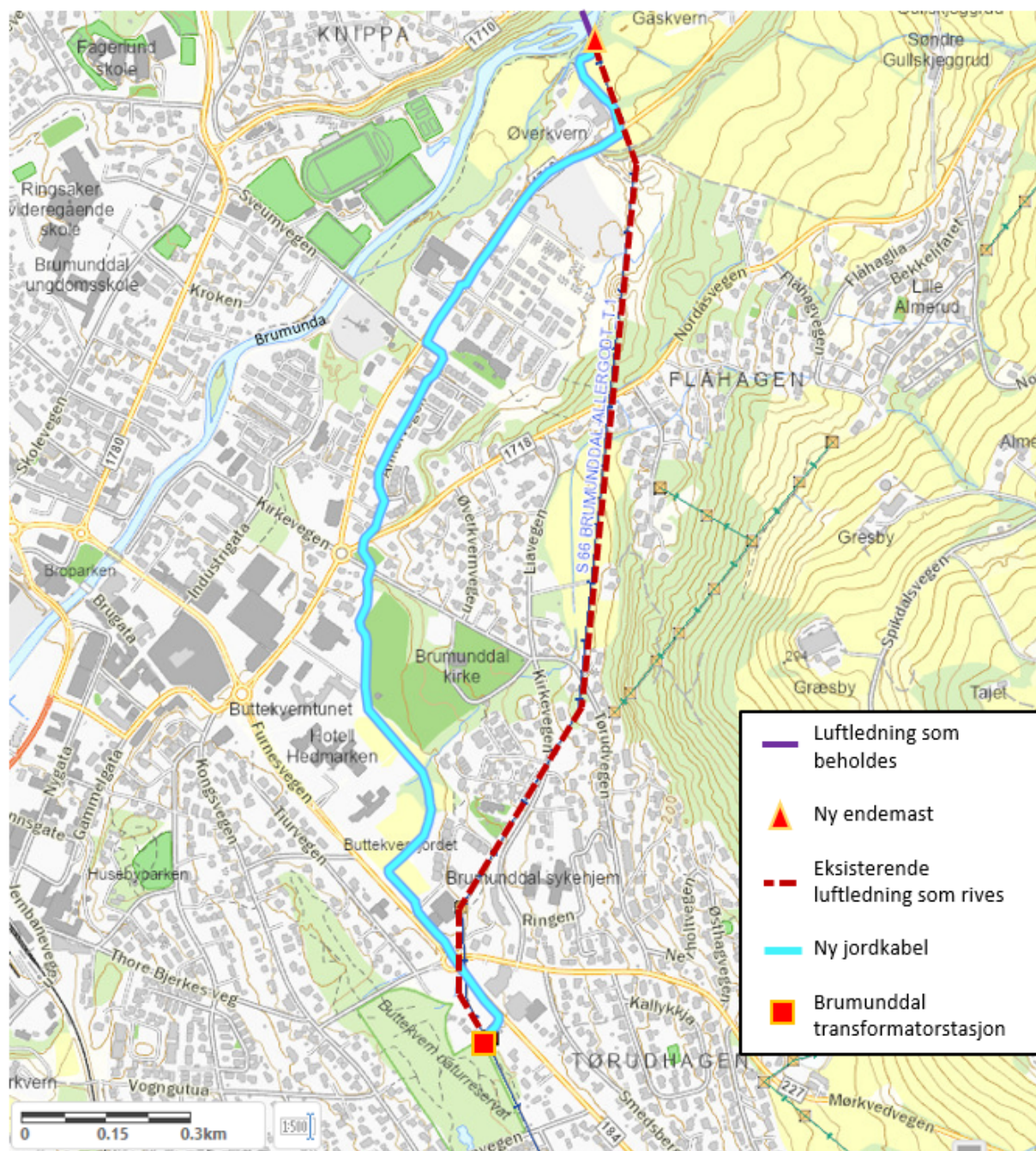
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Elvia AS (Elvia) konsesjon for å bygge og drive en 2,2 km lang dobbel 66 (145) kV jordkabel mellom Brumunddal transformatorstasjon og Øverkvern i Ringsaker kommune i Innlandet fylke.

Elvia har også fått tillatelse til å rive den eksisterende dobbelkurs 66 kV-luftledningen mellom Brumunddal transformatorstasjon og Øverkvern. Strekningen som skal rives er 1,9 km lang og er del av kraftledningen mellom Brumunddal og Fåberg transformatorstasjoner. Vedlagt oversendes NVEs tillatelse. Dokumentene er også å finne på www.nve.no/11932/A.

Denne tillatelsen kan påklages, se opplysninger på siste side. Eventuelle klager vil bli sendt Elvia til uttalelse før saken legges fram for Olje- og energidepartementet.

Figur 1: Oversiktskart der uthevet, lys blå strek viser omsøkt ny 66 (145) kV jordkabel mellom Brumunddal transformatorstasjon og Øverkvern i Ringsaker kommune

Figur 2: Tiltaksområdet i Ringsaker kommune. Eksisterende luftledning som rives er 1,9 km lang. Ny jordkabel er 2,2 km lang

Søknaden

Beskrivelse av søknaden

Elvia har i medhold av energiloven søkt om tillatelse til å kable deler av den eksisterende doble 66 kV-luftledningen mellom transformatorstasjonene Brumunddal og Fåberg i Innlandet fylke. Tiltaksområdet er mellom Brumunddal transformatorstasjon og Øverkvern i Ringsaker kommune. Strekket med luftledning som rives er ca. 1,9 km langt, og medfører riving av ti master.

Elvia har søkt om konsesjon til å legge to doble 66 (145) kV jordkabler som skal følge en ny trasé, og blir ca. 2,2 km lang. For å muliggjøre en fremtidig spenningsoppgradering vil jordkablene bygges for 145 kV, men driftes på 66 kV.

Jordkabeltraseen avsluttes ved gården Øverkvern rett øst for elva Brumunda. Elvia søker her om å sette opp en ny endemast for eksisterende luftledning. Luftledningen beholdes uendret fra ny endemast og nordover mot Fåberg transformatorstasjon.

Bakgrunn for søknaden

Byen Brumunddal har sterk vekst, og Ringsaker kommune ønsker å utvikle området som luftledningstraseen strekker seg over til boligbebyggelse. Deler av området er et nedlagt grustak som er regulert til boligområde med tilhørende fellesfunksjoner. Ringsaker kommune vil finansiere merkostnaden av tiltaket.

Alternative løsninger i søknaden

Elvia har vurdert og forkastet tre alternative løsninger

En ny jordkabel som følger samme trasé som dagens luftledning gjennom grustaket/ fremtidig boligbebyggelse anser ikke Elvia som realiserbart, ettersom det vil bli utført gravearbeider i flere år frem i tid knyttet til boligbebyggelse.

Elvia mener videre at ombygging av den eksisterende luftledningen vil kreve omfattende planering av området til grustaket, samt lang utkoblingsperiode av luftledningen. Planlagt boligbebyggelse vil heller ikke kunne realiseres i sin helhet ettersom reinvestering av eksisterende luftledning i samme trasé beslaglegger et stort areal og vil gå tvers gjennom boligområdet.

Elvia mener at omlegging av luftledningen nord-øst for grustaket vil gi negative visuelle virkninger. Samtidig mener de dette vil medføre omfattende tiltak og riving av flere eksisterende master som er dimensjonert for rettlinje. Alternativet vil gi kortere utkoblingstid enn alternativet med ombygging i dagens trasé, men eksisterende luftledning sør for Nordåsvegen vil bestå og dermed ikke kunne benyttes til videreutvikling/ fortetting av eksisterende boligbebyggelse.

Det er kun det omsøkte tiltaket som er nærmere vurdert som alternativ i søknaden.

NVEs vurdering av alternative løsninger i søknaden

NVE mener den omsøkte løsningen er det beste alternativet ettersom Ringsaker kommune er villig til å dekke merkostnaden for tiltaket.

NVEs behandling av søknaden

NVE sendte konsesjonssøknaden på offentlig høring 26. mai 2023 til:

- Ringsaker kommune
- Innlandet fylkeskommune
- Statsforvalteren i Innlandet
- Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard
- Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet
- Norges naturvernforbund
- Natur og ungdom
- Norsk ornitologisk forening avd. Hedmark
- Statnett SF
- Statens vegvesen
- Telenor kabelnett
- Motvind Norge

Elvia orienterte berørte grunneiere, rettighetshavere og naboer om høringen.

NVE ba Ringsaker kommune legge søknaden ut til offentlig ettersyn. Søknaden ble også kunngjort i Hamar Arbeiderblad, Ringsaker Blad og Norsk lysingsblad.

Fristen for å komme med høringsuttalelse til søknaden ble satt til 7. juli 2023.

Høringsuttalelser

NVE mottok fem høringsuttalelser i høringsperioden.

Innlandet fylkeskommune (8. juni 2023) forutsetter at Elvia innhenter nødvendige tillatelser for graving i offentlig grunn før de igangsetter tiltaket. Videre tar de forbehold om at dersom det oppdages ikke registrerte kulturminner under markoverflaten, skal arbeidet stanses dersom det berører kulturminnet eller sikringssonen på fem meter. Eventuelle funn skal meldes til seksjon for kulturarv, Innlandet fylkeskommune. De som *utfører arbeidet*, må også gjøres kjent med dette.

Statens vegvesen (19.juni 2023) har ingen merknader til søknaden, men minner om at evt. nærføring/ kryssing av offentlig veg er søknadspliktig til vegeier etter veglovens bestemmelser.

Ringsaker kommune (30. juni 2023) har initiert behovet for kabling av traseen og har ingen merknader til konsesjonssøknaden.

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) (30. juni 2023) gjør oppmerksom på at det kan finnes naturlig forekommende radioaktive stoffer i berggrunnen der jordkabelen skal graves ned, eksempelvis i form av syredannende bergarter.

Statsforvalteren i Innlandet (6. juli 2023) kommenterer at det må opprettes dialog- og avtales med lokal gravplassmyndighet slik at det ikke utføres støyende arbeid når det er begravelser på gravplassen.

Elvias kommentarer til høringsuttalelsene (29. september 2023)

Før gjennomføring av tiltaket vil Elvia innhente nødvendige tillatelser for graving i offentlig grunn.

Arbeidet stanses dersom det under graving oppdages automatisk fredete kulturminner. Melding om evt. funn sendes seksjon for Kulturarv i Innlandet fylkeskommune.

Ved nærføring/ kryssing av offentlig veg søkes det om tillatelse til vegeier.

Dersom det oppdages radioaktiv forurensning fra syredannende bergart, vil dette håndteres som radioaktivt avfall og leveres til godkjent mottak. Forekomst av radioaktiv forurensning er ikke kjent i området det skal graves i, men dersom dette blir aktuelt vil Elvia søke om tillatelse fra DSA etter forurensningsloven.

All graving vil skje på utsiden av gravplassen til Brumunddal kirke. Det gjøres avtale med lokal gravplassmyndighet og kirkevergen slik at det ikke vil foregå støyende arbeid når det er begravelse på gravplassen.

NVEs vurdering av søknaden

Behov for tiltaket og teknisk og økonomisk vurdering

Elvia eier en ca. 56 km 66 kV luftledning mellom transformatorstasjonene Brumunddal og Fåberg i Innlandet fylke. I en avstand på 1,9 km fra Brumunddal stasjon ønsker Ringsaker kommune å utvikle områder for boligbebyggelse og fortette eksisterende bebyggelse. For å utvikle områdene ønsker kommunen at Elvia erstatter dagens luftledning med jordkabel.

Elvia har vurdert at luftledningens tekniske levetid er frem til 2033. Elvia har en langsiktig strategi om å øke spenningsnivået til 132 kV, men det er ingen konkrete planer for området per nå. Elvia søker likevel om å bygge jordkabler dimensjonert for 145 kV spenning, og drifte dem på 66 kV. Kabelanlegget vil ha en levetid som strekker seg lenger enn ledningens, og NVE mener det vil være fornuftig å dimensjonere jordkabelen for høyere spenningsnivå. NVE understreker at vurdering av fremtidig spenningsnivå for hele ledningsstrekket blir vurdert gjennom konsesjonsbehandling.

Behovet er direkte utløst av Ringsaker kommune, og de skal dekke merkostnaden for tiltaket. Det betyr at Ringsaker kommune må dekke kostnadene av å fremskynde reinvesteringen, og differansen mellom å bygge luftledning og jordkabel. Elvia opplyser i søknaden at kostnadsandelen er kalkulert til 25,9 millioner kroner.

Forholdet mellom energiloven og reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven

Alle energianlegg som krever anleggskonsesjon etter energiloven er i all hovedsak unntatt fra plan- og bygningslovens bestemmelser, jf. pbl § 1-3. For slike anlegg kan det derfor ikke vedtas reguleringsplaner, planbestemmelser eller vilkår som en del av reguleringsplan. Energianlegg kan avmerkes i reguleringsplan, men da kun som hensynssone.

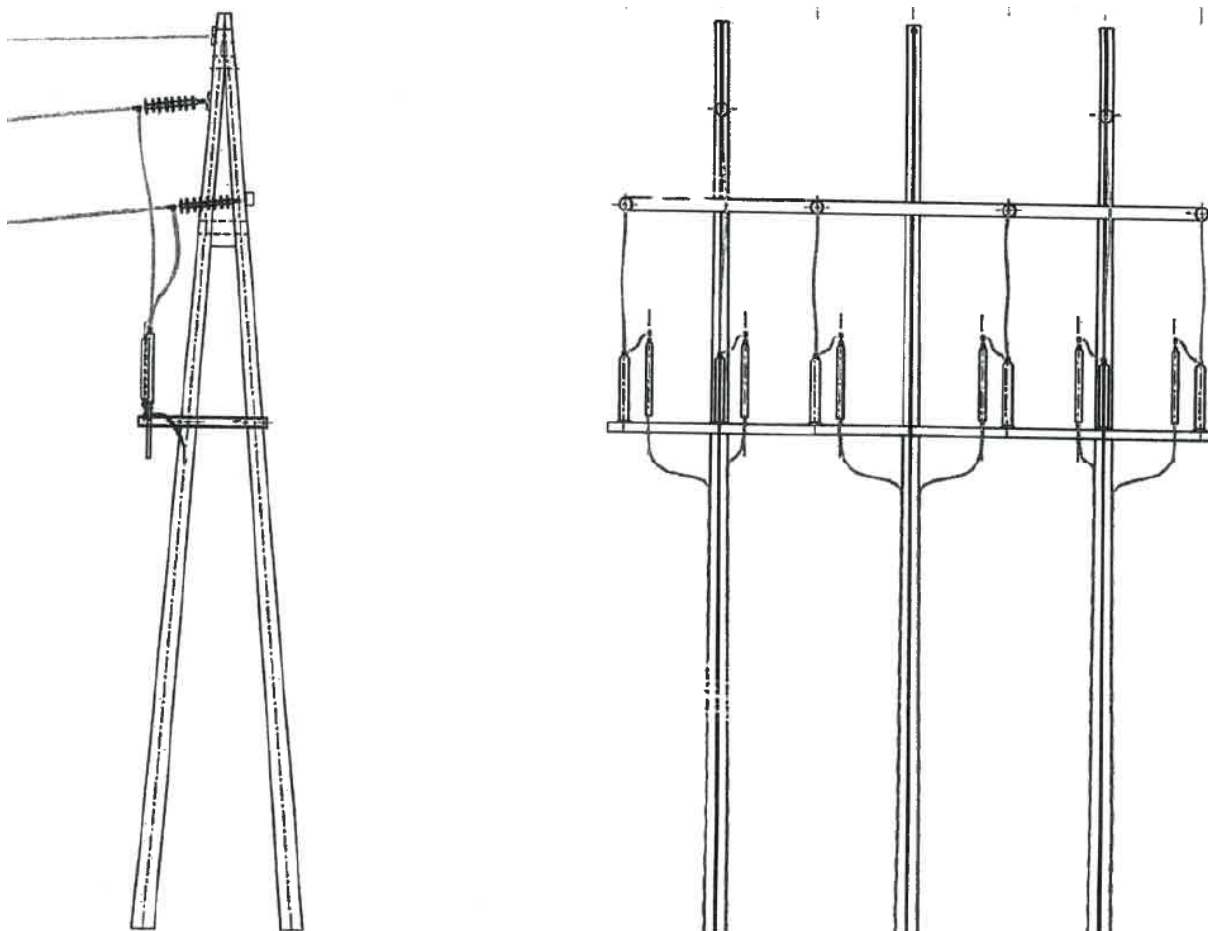
Arealbruk

NVE forutsetter at Elvia utfører tiltaket på en slik måte at det ikke berører annen infrastruktur utover det som er avklart med Statens vegvesen.

Den eksisterende luftledningen mellom Brumunddal transformatorstasjon og Øverkvern går gjennom et etablert boligområde samt et nedlagt grustak. Disse områdene er regulert til videreutvikling/ fortetting og fremtidig boligbebyggelse. Byggeforbudsbeltet til eksisterende luftledning som rives har en bredde på 25,3 m og beslaglegger et areal på totalt 48 000 m² (25,3 m x 1 900 m). Kabeltraseen vil ha et byggeforbudsbelte med bredde 6 m og beslaglegger et areal på totalt 13 200 m² (6 m x 2 200 m). NVE mener det er positivt at tiltaket frigjør areal som kan benyttes til boligformål.

Visuelle virkninger

Luftledningen som skal kables er godt synlig i landskapet. NVE mener at det omsøkte tiltaket vil være mindre synlig for omgivelsene når luftledningen rives og legges som jordkabel. Kabeltraseen avsluttes ved gården Øverkvern der det monteres en ny, ca. 12 m høy, endemast i stål for eksisterende luftledning. Eksisterende master som beholdes nordover for endemasten er i stål og varierer i høyde mellom 16-20 m.

Figur 3: Skisse hentet fra Elvias søknad som viser planlagt endemast for luftledningen ved Øverkvern, sett fra siden og forfra.

Jordbruk

En ny kabelendemast plasseres på utsiden av dyrka mark på privat eiendom. På samme eiendom rives én av de ti eksisterende mastene, som i dag er plassert midt på et jorde. Dette frigir dyrkbart areal og letter landbruksdriften.

Kulturminner

NVE har i Riksantikvarens database Askeladden sjekket at det ikke er registrert kulturminner i tiltaksområdet. Innlandet fylkeskommune bekrefter dette i sin høringsuttalelse, men tar forbehold om at graving straks stanses dersom ukjente forminner oppdages under arbeidet. Elvia skal varsle Innlandet fylkeskommune dersom de oppdager ikke registrerte kulturminner, jf. kulturminneloven § 8. NVE forutsetter at Elvia følger opp dette dersom aktuelt.

Naturmangfold

Den nye jordkabeltraseen vil i det vesentligste følge eksisterende infrastruktur som veier og gang- og sykkelvei, innenfor et område som er preget av bebyggelse. NVEs undersøkelser i NVE Atlas viser ikke funn av naturtyper eller arter som bør hensyntas i tiltaksområdet. Vurdert opp mot naturmangfoldloven § 7 jf. §§ 8 til 12 har tiltaket ikke vesentlig negative virkninger for naturmangfoldet.

Naturfare

NVEs undersøkelser i NVE Atlas viser at området ligger under marin grense hvor det kan finnes marin leire, og dermed være potensial for mindre forekomster av kvikkleire. Dette må hensyntas ved gjennomføring av tiltaket. Tiltakshaver er ansvarlig for å sørge for effektiv sikring og beredskap og at bygging av anlegget planlegges og gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet mot naturfare jf. §§ 3-5 og 3-7 i energilovforskriften. Videre plikter tiltakshaver å sørge for tiltak for å forebygge og begrense virkningen av ekstraordinære situasjoner. Dette følger av energiloven § 9-2 jf. § 9-1.

Elektromagnetisk felt

Magnetfelt reduseres raskere med avstand fra en jordkabel enn fra en luftledning. Elvia opplyser at ettersom jordkablene legges i offentlig veg- og gangveg, vil feltverdiene til nærmeste bolig være betydelig lavere enn utredningsgrensen på 0,4 mikrottesla.

Magnetfelt er dermed ikke en aktuell problemstilling for tiltaket verken for eksisterende eller planlagte boliger.

Innvirkning på private interesser

Tiltaket berører eiendommer eid av Ringsaker kommune og Innlandet fylkeskommune, samt to private grunneiere. Ny endemast plasseres lenger bort fra privat grunneier enn eksisterende luftledning og mastepunkt som rives som følge av tiltaket. De private grunneierne er positive til tiltaket og har muntlig godkjent omleggingen til jordkabel. NVE vurderer at omsøkt tiltak har større fordeler enn ulemper for de private grunneierne.

Detaljplan

Anleggsarbeidet vil i stor grad foregå i bebygd område og i og ved trafikkerte veier. NVE vil derfor stille vilkår om at Elvia utarbeider en detaljplan for rive- og byggearbeidet som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Detaljplanen skal beskrive anleggsarbeidet både for bygging av ny jordkabel og riving av eksisterende luftledning.

Jordkabelen vil legges langs den vestre siden av gravplassen til Brumunddal kirke. Statsforvalteren i Innlandet skriver i sin høringsuttalelse at Elvia må gjøre avtale med lokal gravplassmyndighet og kirkevergen slik at det ikke vil foregå støyende arbeid når det er begravelse på gravplassen. NVE støtter denne vurderingen, og vi vil stille vilkår om at Elvia beskriver hvordan støyende arbeid skal unngås under begravelser i detaljplanen.

NVEs avveining og vedtak

Tiltaket muliggjør boligbebyggelse i et område regulert for boligområde, samt fortetting av eksisterende bebyggelse. Ringsaker kommune skal dekke merkostnaden for tiltaket, som vil si differansen mellom å bygge luftledning og jordkabel, samt fremskyndelse av reinvesteringen.

NVE vurderer at det ikke er vesentlige ulemper knyttet til tiltaket. Med bakgrunn i de ovenstående vurderingene samt høringsuttalelsene, gir NVE tillatelse til at Elvia kan kable 2,2 km av den doble 66 kV luftledningen ut fra Brumunddal transformatorstasjon til Øverkvern i Ringsaker kommune. Tillatelsen gis med vilkår om at Elvia skal utarbeide en detaljplan for tiltaket som skal godkjennes av NVE før anleggsstart. Ut over det som står i NVEs veileder for detaljplan, skal planen beskrive hvordan Elvia skal unngå støyende arbeid under begravelser ved Brumunddal kirke.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere og naboer

Vedlagt følger et brev med underretning om vedtakene. NVE ber om at Elvia så snart som mulig sender dette til berørte grunneiere/ rettighetshavere. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles. Dersom noen av de nevnte mottakerne er representert ved fullmektig, skal også fullmektigen få tilsendt brevet, jf. forvaltningsloven § 12.

NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftsystemet. Forskriften gjelder systemansvarlig og enhver som helt eller delvis eier eller driver nett, produksjon eller organisert markeds plass, samt omsetter og sluttbrukere. Konesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Systemansvarlig skal blant annet fatte vedtak om godkjenning av nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg før disse kan idriftsettes. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved endringer i anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonsesjon.

Se Reguleringsmyndigheten for energi sine nettsider for mer informasjon om systemansvarsforskriften og veiledere. Se Statnetts nettsider for gjeldende retningslinjer.

Med hilsen

Ingrid Myrtveit
Seksjonssjef

Stian Holte
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Vedlegg:

Anleggskonsesjon

Mottakerliste:

ELVIA AS

Kopimottakerliste:

STATENS VEGVESEN

STATNETT SF

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

ELVIA AS - Kjell Storlykken

Telenor Kabelnett

DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP (DSB) REGION ØST-NORGE

Ringsaker kommune

Grunneiere/rettighetshavere

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.